

Gazeta Kłomnicka

ISSN 14260375

- MAMY W KOŃCU SYGNALIZACJĘ ŚWIETLNA
- KONARY NA PODIUM
- JEDNE Z NAJNIŻSZYCH OPŁAT ZA ŚMIECI W POWIECIE

Z okazji nadchodzących Świąt Bożego Narodzenia

pragniemy złożyć najserdeczniejsze życzenia.

Niech te Święta będą
dla Państwa niezapomnianym
czasem spędzonym bez pośpiechu,
trosk i zmartwień.
Życzymy aby te Święta upłynęły
w spokoju i radości,
a Nowy Rok 2021 niech obdaruje wszelką
pomyślnością w każdej dziedzinie życia.

WÓJT GMINY KŁOMNICE
PIOTR JUSZCZYK

PRZEWODNICZĄCY RADY GMINY
BARTŁOJEW ŻUREK

SPIS TREŚCI

Mamy w końcu sygnalizację świetlną	4	Wspomnienie o dr Wiesławie Balas.....	14
Dokumenty planistyczne Gminy	4	Odszedł Zdzisław Burzyński	14
Ważniejsze inwestycje Gminy Kłomnice	5	OBIETNICA ZUCHA 2020	15
Gmina Kłomnice ma jedno z najniższych opłat za śmieci w powiecie	6	Dzień Pieczonego Ziemniaka.....	15
Azbest	6	w przedszkolu w Rzekach Wielkich	15
Konary na podium w konkursie Piękna wieś województwa śląskiego	7	III turniej Oldboy Kłomnice	15
Stypendia Wójta 2019/20	7	Podsumowanie roku 2020 w Oddziale Regionalnym PZERII w Kłomnicach.....	16
Wspólna praca się opłaca	7	Wesołe jest życie staruszka	17
Inwestycje powiatowe w gminie Kłomnice .	8	Narodowe Czytanie „Balladyny”	17
Stajemy przed szansą, którą musimy wykorzystać.....	9	„Rycerscy ” niemieccy żołnierze	18
Stowarzyszenie „Razem na wyżyny”	10	Hołd zamordowanym	18
nie zwalnia tempa	10	Kłomnicka pielgrzymka w 1956 r.....	19
25 lat na scenie Kłomnickich Płomyczków. 13		Wirtualne Archiwum Społeczne	19

Zdjęcia bez podpisu przekazane zostały przez organizatorów imprez lub pochodzą
z archiwum Urzędu i jednostek podległych.

Urząd Gminy Kłomnice

ul. Strażacka 20, 42-270 Kłomnice
tel.: 34-328-11-22, fax: 34-328-11-21
www.klomnice.pl, email: ug@klomnice.pl

gazetę redaguje zespół w składzie:

Adam Worwąg, Adam Śliwakowski,
Bożena Lara, Krzysztof Wójcik,
Katarzyna Sosnowska, Michał Łągiełka,
Karolina Gonera (sekretnarz redakcji),
Paweł Wysocki (skład graficzny).

email: gazeta@klomnice.pl

druk: Drukarnia „Grafpress”

32-300 Olkusz,

ul. 29 listopada

tel 32 754 32 32,

www.grafpress.com.pl

nakład: 2500 egz.

okładka: Sygnalizacja świetlna w Kłomnicach
fot. Adam Worwąg

*Zdrowych i spokojnych Świąt
Bożego Narodzenia, ciepłych
chwil przy wigilijnym stole oraz
wszelkiej pomyślności
i wielu łask Bożych
w nadchodzącym 2021 roku*

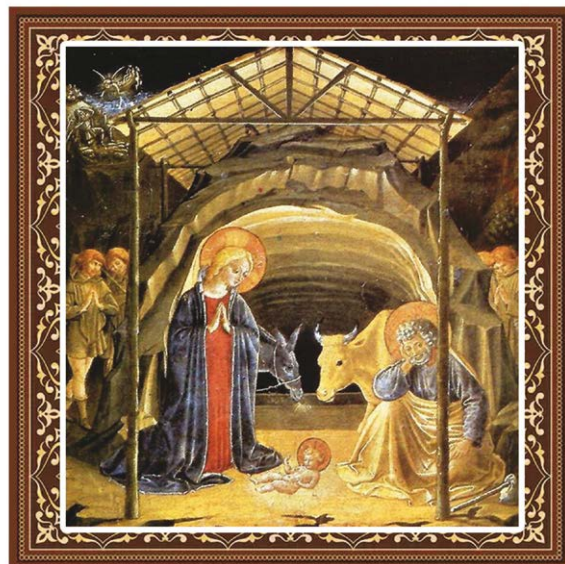

życzy

Lidia Burzyńska

Posel na Sejm RP

Biurow Poselskie,
Al. NMP 24 lok. 10
42-200 Częstochowa

Boże Narodzenie 2020

*Niechaj Polska cała nieustannie składa u stóp
Bożego Dzieciątka dar wierności
Jego Świętym Prawom, a polski naród
pozostaje w ufny cieniu Jego Łask*

Posel Szymon Giżyński
Wiceminister Rolnictwa
i Rozwoju Wsi

*„Aby Święta Bożego Narodzenia były Bliskością i Spokojem,
A Nowy Rok – Dobrym Czasem”*

K. I. Gałczyński

*Nadchodzące Święta Bożego Narodzenia niosą ze sobą
Wiele radości, ale i niepokoju.
Niech najbliższe dni wypełnią nas wiarą i nadzieją na
lepsze jutro.*

*W tym wyjątkowym świątecznym czasie Mieszkańcom
Naszej Gminy życzę zdrowia i wszelkiej pomyślności
w realizacji planów życiowych i zawodowych
w nadchodzącym 2021 Roku.*

Jan Miarzyński
Wicestarosta Częstochowski

MAMY W KOŃCU SYGNALIZACJĘ ŚWIETLNA

Piotr Juszczak

Po wielu latach próśb, używania przeróżnych argumentów, podpierania się ekspertami, pomiarami i przytaczania niebezpiecznych incydentów drogowych Główna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad zdecydowała o budowie sygnalizacji świetlnej w gminie Kłomnice.

Nie ukrywam, iż po tylu latach korespondencji jest to miła odmiana, gdy nasze słowa wypowiedane i pisane trafiają w końcu do decydentów z Główniej Dyrekcji. Zmiana podejścia jest zauważalna, gdyż nasza kolejna sugestia została wysłuchana. W pierwszych dniach sierpnia dotarła do nas informacja o planowanych dwóch instalacjach sygnalizatorów świetlnych: na skrzyżowaniu DK91

w Witkowicach i Kłomnicach koło GOK-u. W dniu 17 sierpnia wystosowałem pismo do Dyrektora GDDKiA, w którym to w imieniu własnym, jak i wszystkich mieszkańców gminy, których dotyczą problemy związane z DK91, podziękowałem za zrozumienie naszych potrzeb i pozytywną decyzję. Nadmieniałem, że jeśli chcielibyśmy całkowicie zabezpieczyć ruch pieszych, należałoby również wykonać światła

koło dzwonnicy, jak i koło szkoły. Dzięki temu dzieci i ich rodzice z Kłomnic, jak i Barkowic (oraz miejscowości dalszych) będą mieli możliwość bezpiecznego pokonania drogi krajowej 91. Odpowiedź na moją sugestię przyszła bardzo szybko, bo już 8 września otrzymaliśmy informację, że oprócz wspomnianych świateł w Witkowicach i w Kłomnicach, Główna Dyrekcja przychyliła się do złożonej przeze mnie propozycji i utworzone zostały dwie sygnalizacje świetlne wzbudzone. Lokalizacja ich ma znajdować się na miejscu funkcjonujących już sygnalizacji ostrzegawczych, czyli koło dzwonnicy kościoła parafialnego oraz koło szkoły. Zgodnie z deklaracją Główniej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad prace zostały ukończone w terminie.

W tym miejscu chciałbym serdecznie podziękować wszystkim Państwu, którzy byli przez te wszystkie lata zaangażowani w starania o poprawę bezpieczeństwa na naszym odcinku DK91. Mam tu na myśli przede wszystkim mieszkańców Kłomnic i Witkowic. To na podstawie Waszych wieloletnich starań, pism kierowanych przez rady sołeckie obu miejscowości, interwencji sołtysów, można było budować świetnie uargumentowaną pozycję negocjacyjną. Dziękuję również wszystkim radnym powiatu i gminy z tej, jak i z poprzednich kadencji, dla których kwestia bezpieczeństwa mieszkańców była zawsze priorytetem. Najważniejsze w tej całej sprawie jest to, że współpracując udało nam się osiągnąć zamierzony cel. Sygnalizacja świetlna w gminie Kłomnice to nasz wspólny sukces.

DOKUMENTY PLANISTYCZNE GMINY KŁOMNICE

Marta Frymus

W planowaniu przestrzennym naszej Gminy dużo się dzieje. W dniu 10 września 2020 roku Rada Gminy Kłomnice przyjęła dwie uchwały w sprawie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, dzięki czemu zakończyły się procedury zmiany planu w obrębie geodezyjnym Rzerzeczycy przy ulicy Stawowej oraz w obrębie geodezyjnym Kłomnice przy ulicy Częstochowskiej.

Zmierzają do końca procedury opracowania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego Gminy Kłomnice dla obrębów Pacierzów i Chorzenice. Wyłożenie tych projektów planów zakończyło się 14 października 2020 r. i obecnie trwa analiza złożonych uwag. W najbliższym czasie projekty planów miejscowych zostaną przekazane Radzie Gminy Kłomnice celem ich uchwalenia.

W obrębie geodezyjnym Witkowice, również toczy się procedura zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Procedurę tę przedłużyły ponowne uzgodnienia, celem dostosowania projektu planu do wymagań

GDDKiA. Jednak po uzyskaniu wszystkich niezbędnych uzgodnień, niezwłocznie przystąpimy do kolejnego etapu jakim jest wyłożenie projektu planu do publicznego wglądu, o czym mieszkańcy zostaną poinformowani w drodze obwieszczeń i ogłoszeń w sołectwach, w prasie oraz na stronie internetowej Gminy Kłomnice.

Kolejną dobiegającą końca procedurą jest zmiana Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Kłomnice obszaru położonego w miejscowości Niwki pomiędzy ulicami Wiosenną a Mstowską. Podczas najbliższej sesji projekt zostanie przedstawiony Radzie Gminy celem uchwalenia.

Rada Gminy Kłomnice podjęła także uchwałę o przystąpieniu do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru obejmującego obręb geodezyjny Rzerzeczycy. Wnioski dotyczące zmiany planu można było składać na piśmie w sekretariacie Urzędu Gminy Kłomnice bądź elektronicznie w terminie do dnia 30 października 2020 r. Obecnie sporządzany jest projekt zmiany planu, który po uzgodnieniach z ponad dwudziestoma instytucjami zostanie skierowany do konsultacji społecznych.

Trwają również prace projektowe nad zmianą miejscowego planu dwóch niewielkich fragmentów terenu gminy w miejscowości Garnek, które jeszcze w tym roku planuje się wyłożyć będą do publicznego wglądu.

Zachęcamy również wszystkich mieszkańców do brania czynnego udziału w dyskusjach publicznych organizowanych przy każdej zmianie planu miejscowego bądź studium. Umożliwi to Państwu wyrażenie swoich poglądów co do zastosowanych rozwiązań, a nam jako osobom nadzorującym procedurę planowania przestrzennego w poznaniu oczekiwań społeczeństwa. Dyskusje publiczne są więc bardzo ważnym elementem procedury, które usprawniają komunikację i służą obustronnemu przepływowi różnorodnych informacji.

WAŻNIEJSZE INWESTYCJE GMINY KŁOMNICE 2020

Marlena Bąk

**W roku 2020 rozpoczęto bardzo ważne inwestycje na terenie naszej gminy.
W tych najbardziej widocznych i najbardziej kosztownych zaliczymy:**

1. Zagospodarowanie zdewastowanej przestrzeni publicznej w centrum Kłomnice, tzw. Pasternik.

Rozpoczęto prace budowlane przy zagospodarowaniu placu. W roku bieżącym zostanie wykonana część robót ziemnych, pozostałe prace zostaną wykonane w roku 2021.

Całkowity koszt robót budowlanych to kwota blisko 3.400 000 zł., z czego pozyskano dofinansowanie w wysokości ponad 3 mln zł z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014 – 2020 w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego. W ramach zadania zostanie wykonane utwardzenie placu kostką brukową, wykonane zostaną parkingi, chodniki i droga. Zostanie również wykonana altana, fontanny wraz z doświetleniem placu.

2. Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej.

W dniu 30.04.2020r. podpisano umowę z Wykonawcą na Kompleksową termomodernizację trzech budynków użyteczności publicznej w Gminie Kłomnice, w formule zaprojektuj i wybuduj. W ramach zadania zostanie zaprojektowana i wykonana termomodernizacja budynków: Ośrodka Zdrowia w Kłomnicach, Budynku Zespołu Gminnego nr 2 w Kłomnicach oraz Przychodnia Lekarska w Garnku. Całkowity koszt inwestycji to kwota 1 450 170,00 zł. brutto z czego pozyskano dofinansowanie w wysokości 968 184,77 zł. W roku bieżącym planuje się wykonanie dokumentacji technicznej, natomiast roboty budowlane zostaną wykonane w latach 2021-2022. Na wykonanie tej inwestycji pozyskano dofinansowanie z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014 – 2020

w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego.

3. Przebudowa drogi do pól w miejscowości Rzeki Małe.

Wykonano przebudowę drogi dojazdowej do pól w miejscowości Rzeki Małe. Gmina Kłomnice na ten cel pozyskała dofinansowanie z budżetu województwa śląskiego z funduszu ochrony gruntów rolnych i leśnych.

Całkowity koszt zadania to kwota 158 tys. zł. Wykonano nakładkę asfaltową na długości 440m wraz z poboczeniami.

Tego typu dofinansowanie otrzymuje się tylko i wyłącznie na drogi gruntowe w terenach niezabudowanych, które mają służyć mieszkańcom oraz rolnikom jako drogi dojazdowe do pól uprawnych.

Naszym zamierzeniem jest pozyskanie dofinansowania na dalsze odcinki tej drogi.

4. Budowa chodnika w ciągu drogi powiatowej nr 1034S w msc. Witkowiec.

Wykonano chodnik z kostki brukowej od skrzyżowania drogi powiatowej z drogą krajową DK-91 w kierunku kościoła w Witkowicach. Zamierzenie zostało sfinansowane ze środków powiatu jak również środków finansowych gminy, po 50% wartości zadania. Gmina Kłomnice przeznaczyła na ten cel 122 tys. zł.

5. Budowa zatoki w ciągu drogi powiatowej nr 1032S w msc. Zawada, gmina Kłomnice.

Zakończono prace związane z budową zatoki autobusowej w tej miejscowości. Koszt inwestycji to kwota 158 tys. zł. Inwestycja jest realizowana wspólnie z powiatem częstochowskim a finansowanie stanowi po 50 % wartości zadania.

6. Budowa oświetlenia ulicznego na terenie gminy Kłomnice.

W roku bieżącym wykonano nowe oświetlenie uliczne:

- Zdrowa ul. Kruszyńska – zamontowano 4 szt. latarni oświetleniowej wraz z osprzętem oraz linią oświetleniową. Koszt zadania 22 755,00 zł.
 - Huby – montaż 5 szt. latarni oświetleniowej wraz z osprzętem oraz linią oświetleniową. Koszt zadania 38 745,00 zł.
 - Zawada ul. Strażacka – montaż 8 szt. latarni oświetleniowej wraz z osprzętem oraz linią oświetleniową. Koszt zadania 59 655,00 zł.
- Środki finansowe na ten cel pochodzą z budżetu gminy jak również z funduszy sołeckich poszczególnych wsi.

7. Wykonanie remontu hali sportowej w Kłomnicach – Etap I

We wrześniu zakończono roboty budowlane przy remoncie hali sportowej w Kłomnicach. Wymieniono sufit nad korytarzem zaplecza sali gimnastycznej i wykonano malowanie całego korytarza, przebudowano pochylnię dla osób niepełnosprawnych, wykonano izolacje przeciwwilgociową budynku hali, oraz wykonano opaski z kostki brukowej. Całkowity koszt zadania to kwota ponad 100 tys. zł. Finansowanie to środki z budżetu gminy.

Gmina czyni starania, aby uzyskać dofinansowanie na wykonanie kolejnego etapu remontu hali łącznie z przebudową dachu oraz termomodernizacją budynku.

Konkurs „Inicjatywa sołecka”

Gmina Kłomnice pozyskała 60.000,00 zł. z Województwa Śląskiego na realizację zadań w konkursie „Inicjatywa sołecka” z przeznaczeniem na:

1. Doposażenie terenu rekreacyjnego przy rzece Warcie w miejscowości Skrzydlów.
2. Zagospodarowanie parku im. Braci Reszke w Garnku.
3. Budowa placu zabaw przy Orliku w Nieznanicach.

Na placach zamontowano urządzenia zabawowe, w Garnku dodatkowo zostały wyasfaltowane alejki dojazdowe w parku.

Zadania zostały zrealizowane przy wsparciu finansowym funduszu sołeckiego poszczególnych wsi.

GMINA KŁOMNICE MA JEDNE Z NAJNIŻSZYCH OPŁAT ZA ŚMIECI W POWIECIE CZĘSTOCHOWSKIM

Dawid Smolarek

Od 1 lipca 2020 roku w Gminie Kłomnice stawka opłaty za odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych wynosi 22 zł od każdego mieszkańca w przypadku, kiedy odpady te są zbierane w sposób selektywny. Natomiast jeśli zdecydujemy się na kompostowanie frakcji bioodpadów, uzyskamy 2 zł ulgi do opłaty również od osoby (po uprzednim złożeniu deklaracji o kompostowaniu bioodpadów).

Wydawać by się mogło, że to jest dość wygórowana stawka opłaty za śmieci, ale patrząc na sąsiednie gminy, zauważamy wyższe stawki. Na przykład stawka opłaty za śmieci zbierane w sposób selektywny w Gminie Kruszyna wynosi 23 zł/osoba, w Gminie Poraj – 23,50 zł/osoba, w Gminie Mykanów – 25 zł/osoba, w Gminie Blachownia – 26 zł/osoba, w Gminie Częstochowa, Rędziny oraz Olsztyn – 29 zł/osoba, w Gminie Gidle – 30 zł/osoba, a w Gminie Kłobuck stawka opłaty wzrosła aż do 32 zł/osoba. W całej Polsce doszło w tym roku do drastycznych podwyżek opłat za odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych. O przyczynach wzrostu tych stawek już pisaliśmy niejednokrotnie na łamach Gazety Kłomnickiej oraz strony internetowej Urzędu Gminy i wynikają m.in. ze zmiany przepisów i są niezależne od gminy.

Gmina Kłomnice ma podpisaną umowę z firmą świadczącą usługi w zakresie odbierania, transportu oraz zagospodarowania odpadów komunalnych do 30 czerwca 2021 roku.

Duży wpływ na wysokość opłaty za śmieci ma właściwa segregacja odpadów. Na pewno zbieranie odpadów w sposób selektywny idzie nam lepiej niż w latach ubiegłych, mieszkańcy są bardziej świadomi potrzeby rozdzielania różnych frakcji odpadów, jednakże wiele osób traktuje pojemniki na popiół oraz na szkło jako dodatkowe kosze na odpady niesegregowane (zmieszane), albo też niewłaściwie segreguje pozostałe frakcje odpadów. Takie pseudosegregowanie śmieci również sprzyja wzrostowi opłaty. Według zmienionych przepisów ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, Gmina płaci za każdą tonę odebranych i zagospodarowanych odpadów komunalnych, a nie jak dotychczas rozliczała się ryczałtowo. Z uwagi na wspólne dobro, prosimy o przestrzeganie prawidłowej segregacji oddawanych odpadów komunalnych:

- do worka koloru żółtego wrzucamy metały, tworzywa sztuczne, odpady opakowaniowe wielomateriałowe,
- do worka koloru niebieskiego wrzucamy papier,
- do worka koloru brązowego wrzucamy bioodpady,
- do pojemnika na szkło wrzucamy tylko szkło!
- do pojemnika na popiół z palenisk wrzucamy tylko popiół!
- do pojemnika na niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne wrzucamy pozostałe niesegregowane odpady.

Niestety jeżeli odpady komunalne będą źle posegregowane, mogą nie zostać odebrane przez firmę świadczącą usługi w zakresie odbioru, transportu i zagospodarowania odpadów komunalnych na terenie Gminy Kłomnice. Należy się także liczyć z karą za niewłaściwą segregację odpadów komunalnych w wysokości podwójnej opłaty za odbiór śmieci.

Prosimy również pamiętać o wystawianiu pojemników i worków przed posesję we właściwych terminach do godziny 7:00, wystawianie śmieci po tej godzinie skutkować będzie ich nieodebraniem.

Informujemy również mieszkańców, że od miesiąca listopada do marca zmienia się częstotliwość odbioru frakcji bioodpadów oraz niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych, które będą odbierane w tym okresie raz na miesiąc zarówno z budynków mieszkalnych jednorodzinnych, jak i z budynków wielolokalowych. Zmiana ta jest uwarunkowana zapisem art. 6r ust. 3b ustawy z dnia 13 września 1996 r. (t.j. Dz. U. z 2020 r., poz. 1439) brzmiącym następująco: „Dopuszcza się zróżnicowanie częstotliwości odbierania odpadów, w szczególności w zależności od ilości wytwarzanych odpadów i ich rodzajów, z tym że w okresie od kwietnia do października częstotliwość odbierania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych oraz

bioodpadów stanowiących odpady komunalne nie może być rzadsza niż raz na tydzień z budynków wielolokalowych i nie rzadsza niż raz na dwa tygodnie z budynków mieszkalnych jednorodzinnych”.

Jednocześnie w związku z licznymi pytaniami mieszkańców wyjaśniamy, że istnieje możliwość zwiększenia częstotliwości odbioru bioodpadów oraz niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych w okresie od listopada do marca, jak wskazują na to niektórzy właściciele nieruchomości. Należy mieć jednak na uwadze, że zwiększenie częstotliwości odbioru odpadów niewątpliwie mogłoby wpłynąć na zwiększenie opłaty za odbiór śmieci.

AZBEST

Maciej Derda

Gmina Kłomnice zakończyła w tym roku zadania pt.: „Usunięcie i unieszkodliwienie wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Kłomnice w 2020 roku”. Wyroby zawierające azbest zostały odebrane z 72 posesji w ilości 144,20 [Mg]. Gmina otrzymała dotację z WFOŚiGW w Katowicach na kwotę 66 655,01 zł.

Gmina Kłomnice planuje złożyć w roku 2021 wniosek do Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach o udzielenie dotacji na usunięcie i unieszkodliwienie wyrobów zawierających azbest z obiektów budowlanych od mieszkańców gminy Kłomnice. W przypadku pozytywnego rozpatrzenia wniosku, zostanie wyłoniona wyspecjalizowana firma, która zajmie się odbiorem, transportem i unieszkodliwieniem wyrobów zawierających azbest.

Wzory wniosków do wypełnienia znajdują się na stronie internetowej Urzędu Gminy Kłomnice www.klomnice.pl. Do wniosku należy dołączyć kolorowe zdjęcie zgromadzonego na działce azbestu. Wypełnione wnioski można złożyć drogą mailową na adres ug@klomnice.pl.

KONARY NA PODIUM W KONKURSIE PIĘKNA WIEŚ WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO

Adam Worwąg

Uchwałą Zarządu Województwa Śląskiego 2316/174/VI/2020 z dnia 14.10.2020 r. zadecydowano, iż miejscowość z naszej gminy - Konary, zajęły trzecie miejsce w konkursie „Piękna wieś województwa śląskiego” 2020 r. w kategorii „najlepsze przedsięwzięcie odnowy wsi”.

Doceniono tym samym zrealizowany remont świetlicy OSP Konary i przekształcenie jej na Klub Seniora oraz rewitalizację przestrzeni dookoła świetlicy. Sołectwo Konary otrzyma również nagrodę pieniężną w wysokości 3 tys. zł. z przeznaczeniem na cel sołecki. Gratulujemy p. Sołtys, Anecie Krok wraz z radą sołecką oraz wszystkim mieszkańcom Konar. To już kolejne wyróżnienie trafiające do gminy Kłomnice. W zeszłym roku III miejsce w kategorii „Strona internetowa” zajęło sołectwo Karczewice.

Pełna lista laureatów konkursu „Piękna wieś województwa śląskiego” w roku 2020

W kategorii najpiękniejsza wieś województwa śląskiego przyznano następujące nagrody:

I miejsce - Studzionka gm. Pszczyna pow. pszczyński 27 000 zł

II miejsce - Kozy gm. Kozy pow. bielski 20 000 zł

III miejsce - Bycina gm. Rudziniec pow. gliwicki 15 000 zł

W kategorii najpiękniejsza zagroda wiejska województwa śląskiego:

I miejsce - Tomasz i Marta Tyfel gm. Mykanów pow. częstochowski 2 500 zł

II miejsce - Krystian Kamieniorz gm. Goleszów pow. cieszyński 2 000 zł

III miejsce - Edward, Bronisława, Łukasz, Joanna Greń gm. Bestwina pow. bielski 1 500 zł

W kategorii najlepsze przedsięwzięcie odnowy wsi:

I miejsce - Sołtysówka w Raczkowicach Kolonii gm. Dąbrowa Zielona pow. częstochowski 8 000 zł

II miejsce - Nasze wspólne dziedzictwo gm. Czerwonka Leszczyny pow. rybnicki 5 000 zł

III miejsce - Remont świetlicy OSP Konary i przekształcenie jej na Klub Seniora oraz rewitalizacja przestrzeni dookoła świetlicy gm. Kłomnice pow. częstochowski 3 000 zł

W kategorii najlepsze przedsięwzięcie popularyzujące tradycje, obrzędy i zwyczaje:

I miejsce - Wykopki z tradycją gm. Mykanów pow. częstochowski 7 000 zł

II miejsce - Wielkanocny stół w Gminie Strumień gm. Strumień pow. cieszyński 5 000 zł

III miejsce - Kiszenie kapusty gm. Miedźna pow. pszczyński 3 000 zł

W kategorii najlepsza strona internetowa sołectwa:

I miejsce - gm. Pszczyna www.rudoltowice.pl pow. pszczyński 2 000 zł

II miejsce - gm. Rudziniec www.solectwokedzeczow.pl pow. gliwicki 1 500 zł

III miejsce - gm. Bobrowniki www.rogoznik.pl pow. będziński 1 000 zł

Przyznane wyróżnienia.

W kategorii najpiękniejsza wieś 3000 zł dla każdej wsi:

Belsznica gm. Gorzyce pow. wodzisławski
Chałupki gm. Krzyżanowice pow. raciborski
Hażlach gm. Hażlach pow. bielski

Korbielów gm. Jeleśnia pow. żywiecki
W kategorii najlepsze przedsięwzięcie popularyzujące tradycje, obrzędy i zwyczaje 1800 zł:

Wodzenie niedźwiedzia w Zborowskim, gm. Ciasna pow. lubliniecki

W kategorii najlepsze przedsięwzięcie odnowy wsi 1 800 zł: Centrum Sportowo - Rekreacyjne w Mnichu, gm. Chybie pow. cieszyński

W kategorii najpiękniejsza zagroda wiejska 900 zł: Anna i Stanisław Gabzdyl, gm. Strumień pow. cieszyński.

WSPÓLNA PRACA SIĘ OPŁACA

Andrzej Powroźnik

W dniu 19 września 2020r. mieszkańcy Śliwakowa wspólnie spotkali się przy altance w parku w celu posprzątania terenu i przygotowania go do zimy.

W tym dniu wykonali oni pracę polegającą na wykarczowaniu starych, suchych krzewów zgrabieniu liści, gałęzi i uporządkowaniu wszystkiego. Wszystko zostało profesjonalnie sfotografowane przez młodą mieszkankę Śliwakowa- Ksenię Lubieniecką. Po zakończonych pracach, wszyscy ochotnicy spotkali się przy grillu na mały poczęstunek. Inicjatorami powyższego spotkania byli Bogusław Musiał wraz z sołtysiem Śliwakowa - Andrzejem Powroźnikiem.

STYPENDIA WÓJTA 2019/20

Robert Goner

29 września 2020 roku w Szkole Podstawowej im. Jana Pawła II w Konarach odbyła się gminna uroczystość oświatowa, w trakcie której władze gminne uhonorowały najzdolniejszych uczniów, przyznając im Stypendia Wójta Gminy Kłomnice.

Stypendia przyznawane są na podstawie Regulaminu zatwierdzonego w 2015 roku, a obecne były podsumowaniem pracy uczniów w roku szkolnym 2019/2020. Otrzymują je uczniowie, którzy mogą pochwalić się bardzo dobrymi wynikami w nauce oraz osiągając sukcesy w dziedzinie oświaty, kultury lub sportu. Na podstawie przedłożonych w bieżącym roku wniosków, komisja stypendialna wyłoniła 28 uczniów i uczennic z gminnych placówek

oświatowych.

Uroczystość była również okazją do wręczenia jednego Wyróżnienia Wójta Gminy Kłomnice w dziedzinie promocji.

Serdecznie gratulujemy wszystkim wyróżnionym, życząc wielu sukcesów w bieżącym roku szkolnym. Jednocześnie dziękuję Pani Dyrektor oraz nauczycielom i pracownikom szkoły w Konarach za przygotowanie uroczystości.

INWESTYCJE POWIATOWE W GMINIE KŁOMNICE

Rozmowa z Janem Miarzyńskim – Wicestarostą Powiatu Częstochowskiego.

Adam Worwąg: Spotykamy się na kolejnym podsumowaniu roku. Jak ocenia Pan realizację założeń na 2020 rok?

Jan Miarzyński: Z satysfakcją chciałbym zakomunikować, że wykonaliśmy główne założenie planu.

AW: Jakie inwestycje zaliczy Pan do najważniejszych?

JM: W kwietniu br. zakończyliśmy budowę mostu klasy A na rzece Warcie w miejscowości Zawada, a po pozytywnych odbiorach przez właściwe służby, Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego udzielił pozwolenia na jego użytkowanie. Prace przy budowie mostu trwały 8 miesięcy, to stosunkowo krótko, patrząc na zakres i jesienno-zimową porę roku. Powstał nowoczesny i przede wszystkim bezpieczny obiekt inżynierski. Koszt tej inwestycji zakończył się kwotą 5,6 mln zł, z czego 2,24 mln zł pochodziło z dotacji rządowej, a 3,36 mln zł z budżetu Powiatu Częstochowskiego.

Po drugie, w tym roku kontynuowaliśmy drugi etap scalania – prace planistyczne zagospodarowania poscaleniowego na obiekcie Zawada, Zberezka i Śliwaków. Wykonano dokumentację techniczną na konserwację 17 km rowów wraz z przebudową 79 przepustów oraz dokumentację techniczną 24 km dróg o różnym standardzie, z czego 15,5 km dróg utwardzonych, tj.: asfaltowych i z kruszywa.

Kolejnym bardzo ważnym zadaniem jest kontynuacja budowy pętli drogi powiatowej o długości 15,5 km od Kłomnic przez Zdrową, Kruszyń, Borowno do Witkowic. W tym roku zakończyliśmy na gotowo 3 km odcinek od Zdrowej do Kruszyń i 3,5 km od Kruszyń do Borowna. Także w tym roku odbywały się prace na 2,5 km odcinku od torów kolejowych w Kłomnicach do skrzyżowania z drogą na Jacków w Zdrowej, które obejmowały nową konstrukcję drogi z dwoma warstwami bitumicznymi wraz z budową na całej długości odwodnienia, chodnika i zjazdów do posesji po stronie północnej.

Do zakończenia tego fragmentu drogi pozostała na przyszły rok trzecia warstwa ścieral na asfaltu oraz rowy i zjazdy do posesji po stronie południowej. Koszt tegorocznego zakresu robót wyniósł 9 mln zł, z czego połowa została pokryta z Funduszu Dróg Samorządowych, 500 tys. zł z dofinansowania gminy Kruszyń i 400 tys. zł z gminy Kłomnice, a pozostała część z Powiatu Częstochowskiego.

AW: Było też kilka wspólnych inwestycji z gminą Kłomnice...

JM: Tak, oczywiście jest kilka wspólnych udanych przedsięwzięć, które są dowodem

dobrej współpracy powiatu i gminy Kłomnice. Powiat Częstochowski wykonał wraz z Gminą Kłomnice zatokę autobusową w Zawadzie oddaną w listopadzie, w kosztach po 50% za blisko 160 ty. zł. Innym ważnym przedsięwzięciem, które zrealizowaliśmy wspólnie – Powiat z Gminą, była zakończona w grudniu budowa chodnika w Witkowicach od DK-91 do Kościoła, w kosztach po 50% za 244 tys. zł. Inwestycja ta zbiegła się z budową przez GDDKiA sygnalizacji świetlnej, dwóch zatok autobusowych i dojść do przejść dla pieszych przy drodze krajowej nr 91. Ponadto wspólnie z Gminą Powiat wykonał dokumentację techniczną kolejnej zatoki autobusowej, tym razem w Nieznanicach oraz 4 km ścieżki rowerowej w Garnku.

AW: Czy to wszystkie działania wykonane na ten rok?

JM: Nie można zapomnieć o innych działaniach Powiatu, których jeszcze nie widać w realu, ale są etapem początkowym kolejnych inwestycji. Chciałbym tu wspomnieć o próbach pozyskiwania środków zewnętrznych na zadania drogowe.

We wrześniu Powiat Częstochowski złożył wnioski o uzyskanie środków Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 dla jednostek samorządu terytorialnego, w tym dwa, które dotyczą dróg powiatowych z gminy Kłomnice, potocznie zwanego Rządowym Funduszem Inwestycji Lokalnych.

Pierwszy złożony wniosek dotyczy przebudowy drogi powiatowej z Rzerzycz przez Adamów, Skrzydlów do Krasic o długości 8 km, w tym także budowy 3,6 km chodnika i jest dokończeniem modernizacji dużej pętli drogowej od DK-1 przez Borowno, Witkowice, Rzerzycz, Skrzydlów, Krasice do Mokreszy, jako północna obwodnica Częstochowy od DK-1 do DK-46 w kierunku wschodnim.

Drugi złożony wniosek dotyczy przebudowy drogi powiatowej z Kłomnic przez Pacierzów, Garnek do Świętej Anny o długości 12 km. To zadanie obejmuje przebudowę nawierzchni, odwodnienia, dwóch mostów, budowę 1,8 km chodnika i 2,5 km ścieżki rowerowej oraz poszerzenie ulicy Bartkowskiej w Kłomnicach. Wnioskowana droga jest częścią dużej pętli od Kłomnic przez Świętą Annę, Janów, Myszków do Siewierza jako drogi alternatywnej do DK-91 od Kłomnic do Częstochowy i DK-1 od Częstochowy do Siewierza.

AW: Jak widzimy, mosty i drogi to priorytet dla powiatu.

JM: Powiat Częstochowski od dawna

przywiązuje ogromną wagę do budowy dróg, mostów, chodników czy ścieżek rowerowych, dlatego corocznie podejmuje nowe zadania z infrastruktury drogowej. Dzięki nowej infrastrukturze drogowej podnosi się poziom bezpieczeństwa uczestników ruchu drogowego, a sama komunikacja jest jednym z czynników mających znaczący wpływ na rozwój danego obszaru.

AW: Podsumowanie 2020 roku mamy za sobą. A jakie plany na 2021?

JM: Po pierwsze kontynuacja budowy dużej pętli drogowej Kłomnice – Zdrowa – Kruszyń – Borowno – Witkowice, gdzie w przyszłym roku chcemy zakończyć odcinek do Zdrowej, w tym przebudowa od podstaw ulicy Zdrowskiej w Kłomnicach i dokończenie drogi za torami kolejowymi.

Po drugie kontynuacja zagospodarowania po scaleniu w Zawadzie, Zberezce i na Śliwakowie. Na 2021 rok planowane jest zakończenie konserwacji rowów i rozpoczęcie budowy dróg scaleniwych.

Po trzecie chcielibyśmy rozpocząć kolejną inwestycję drogową, na którą złożyliśmy wnioski do Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych, tj. Rzerzycz – Skrzydlów, czy Kłomnice – Garnek. Czekamy na rozstrzygnięcie Komisji powołanej przez Premiera RP i możliwości dofinansowania w/w zadań.

Jeżeli uzyskamy dofinansowanie, jesteśmy gotowi szybko zrealizować te zadania.

Po czwarte Mieszkańcy Garnka, Karczewic, Kuźnicy i Chmielarzy zbierają podpisy od właścicieli gruntów na wykonanie kolejnego scalenia w gminie Kłomnice. Jeżeli uda się zebrać zgodę od co najmniej 50% właścicieli to Starostwo Powiatowe w Częstochowie rozpocznie działania od wykonania założeń do scaleń.

AW: Czyli ambitnie. Pozostaje życzyć stu procentowej realizacji planów. Dziękuję za rozmowę.

JM: Również dziękuję.

STAJEMY PRZED SZANSĄ, KTÓRĄ MUSIMY WYKORZYSTAĆ

z Andrzejem Perlińskim, dyrektorem Departamentu Terenów Wiejskich
w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Śląskiego rozmawia Robert Kępa

W miesiącu października Jakub Chelstowski, Marszałek Województwa Śląskiego powierzył Panu jedno z kluczowych stanowisk w samorządzie wojewódzkim odpowiadające za rozwój terenów wiejskich. Jakie główne zadania stoją przed kierowanym przez Pana Departamentem Terenów Wiejskich?

Departament Terenów Wiejskich to jeden z kluczowych działów w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Śląskiego. Naszym głównym zadaniem jest wdrażanie na poziomie wojewódzkim Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich, dzięki któremu finansowane są projekty inwestycyjne podejmowane przez lokalne samorządy, lokalne grupy działania oraz organizacje pozarządowe. To dzięki temu programowi zmieniają się nasze miejscowości, korzystamy z nowych dróg i kanalizacji, jak również z realizacji scaleń, w tym również w naszej gminie. Wartość tylko ostatniego scalenia Zawady, Zberezki i Śliwakowa to kwota blisko 10 milionów zł. Do naszych zadań należy również ochrona gruntów rolnych i leśnych oraz łowiectwa, podejmowanie działań w zakresie restrukturyzacji obszarów wiejskich i produkcji rolniczej oraz wspierania obszarów rybackich. Jesteśmy jednostką regionalną dysponującą środkami w ramach Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich oraz wspieramy finansowo inicjatywy lokalne na obszarach wiejskich w województwie śląskim.

Jesteśmy dziś w kluczowym momencie negocjacji nowej perspektywy finansowej w Unii Europejskiej. Jak w tym obszarze rysują się szanse rozwoju terenów wiejskich?

Jesteśmy rzeczywiście w bardzo ważnym momencie, w którym będziemy mogli wykorzystać stojące przed nami możliwości. Komisja Europejska kończy właśnie konsultacje

społeczne w sprawie swojej nowej inicjatywy na rzecz długoterminowej wizji obszarów wiejskich. Ta perspektywa to rok 2040 i nieporównywalne dotąd środki finansowe wspierające obszary wiejskie. Mając to na uwadze przystępujemy do opracowania nowej strategii rozwoju województwa śląskiego oraz szeregu innych regionalnych strategii i programów. W sytuacji pojawienia się pierwszych środków finansowych z nowej perspektywy UE, musimy być przygotowani.

Jaką rolę w tej perspektywie powinny odgrywać lokalne samorządy?

Podobne działania już dziś muszą być inicjowane przez samorządy gminne i powiatowe oraz przez Lokalne Grupy Działania. Dobrze przygotowane regionalne i lokalne programy i strategie pozwolą na rozwój nie tylko lokalnym samorządom, ale również przedsiębiorcom i organizacjom społecznym. Środki finansowe z nowej perspektywy finansowej UE adresowane na tereny wiejskie będą przeznaczone na kanalizację, wodociągi, drogi. Nie zabraknie środków na rozwój przedsiębiorczości, które będą przekazywane za pośrednictwem Lokalnych Grup Działania. Prawdziwą szansą dla rozwoju gmin będą środki przeznaczone na rozwój inwestycji z zakresu Odnawialnych Źródeł Energii. Wbrew pozorom, czasu mamy niedużo.

Samorząd województwa śląskiego inicjuje wiele działań, które przede wszystkim mają charakter inwestycyjny, adresowany do samorządów. Na jakie wsparcie mogą liczyć lokalne inicjatywy, podejmowane często na obszarze jednego sołectwa, przez grupy pasjonatów i organizacje społeczne, również te z terenu gminy Kłomnice?

Kierowany przez mnie Departament Terenów Wiejskich wdraża dwa kluczowe programy adresowane do społeczności lokalnych, właśnie tych skupionych wokół sołectwa. W ramach Marszałkowskiego Konkursu „Inicjatywa Sołecka” w 2020 roku wsparcie otrzymało kilkadziesiąt inicjatyw podejmowanych przez sołectwa. Gmina Kłomnice, jako jedna z nielicznych, otrzymała maksymalne przewidziane regulaminem wsparcie w wysokości 60000 zł na trzy zadania w tym: doposażenie terenu rekreacyjnego przy rzece Warcie w miejscowości Skrzydlów, zagospodarowanie parku im. Braci Reszke w Garnku oraz budowa placu zabaw dla dzieci przy Orliku w Nieznanicach. Podobną rolę odgrywa konkurs „Piękna wieś województwa śląskiego”. W tym roku laureatem konkursu zostało sołectwo Konary, które zajęło trzecie miejsce w kategorii „najlepsze przedsięwzięcie odnowy wsi”. Doceniliśmy zrealizowany w Konarach remont świetlicy OSP i przekształcenie jej na Klub Seniora oraz rewitalizację przestrzeni dookoła strażnicy OSP. Sołectwo Konary otrzymało nagrodę pieniężną w wysokości 3000 zł. z przeznaczeniem na cel sołecki. Kilka dni temu Zarząd Województwa Śląskiego przyjął projekt budżetu zakładający kontynuację tych dwóch programów w kolejnym roku. Będziemy starali się rozwijać te programy, stawiać w większym stopniu na innowacyjność działań i ich oddolność. Będziemy również kontynuować program wspierający działalność sieci gospodarstw edukacyjnych na terenie naszego województwa, koordynowany przez Stowarzyszenie Gospodarstw Edukacyjnych Województwa Śląskiego, które swoją siedzibę ma na terenie naszej gminy. Pracujemy również nad nowym programem wspierającym rozwój pszczelarstwa, z którego słynie gmina Kłomnice.

Jest Pan związany z samorządem szczebla gminnego, powiatowego, a teraz wojewódzkiego od 30 lat. To bogate doświadczenie, które możemy jako gmina wykorzystać. Na co powinniśmy zwrócić uwagę planując nasze działania?

Musimy pamiętać, że tak naprawdę najważniej zależy od lokalnych liderów, zarówno samorządowców, jak i sołtysów, działaczy społecznych i przedsiębiorców. To te osoby powinny inicjować i tworzyć lokalne strategię, stawiać na innowacyjność, planować działania, które będą odpowiadać lokalnym potrzebom oraz zmieniać wizerunek gminy. Zachęcam do tej aktywności. Istotne jest również to, aby zadania związane z rozwojem lokalnym powierzać osobom kompetentnym, ambitnym, posiadającym doświadczenie przede wszystkim w zakresie pozyskiwania środków zewnętrznych. Stajemy przed szansą, którą jako gmina Kłomnice, musimy wykorzystać.

Dziękuję za rozmowę.

STOWARZYSZENIE „RAZEM NA WYŻYNY” NIE ZWALNIA TEMP

Katarzyna Kubica

Od 2016 roku Stowarzyszenie „Razem na wyżyny” (LGD), w skład którego wchodzi gminy: Dąbrowa Zielona, Kłomnice, Kruszyna, Miedźno, Mykanów oraz Rędziny, realizuje Strategię rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność na lata 2015-2023 (LSR), której celem jest wzrost aktywności społeczności lokalnych oraz wspieranie oddolnych inicjatyw na rzecz rozwoju obszaru działania. Źródłem pochodzenia środków finansowych jest Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014 - 2020, a budżet jakim dysponuje LGD, to kwota prawie 10 mln złotych.

Na koniec listopada 2020 r. LGD rozdysponowała z tej puli 6 281 807,00 zł. Ze środków tych korzystali mieszkańcy wszystkich Gmin Partnerskich naszego Stowarzyszenia, przedsiębiorcy i organizacje pozarządowe.

Od 2016 r. ogłosiliśmy 8 naborów na podejmowanie działalności gospodarczej, w tym 3 konkursy, w których o dofinansowanie mogły ubiegać się wyłącznie kobiety. W tych naborach złożono łącznie 77 wniosków o przyznanie pomocy. W przeprowadzonych 4 naborach na rozwój działalności gospodarczej złożono 35 wniosków. Odbyły się 3 nabory na rozwój niekomercyjnej i ogólnodostępnej infrastruktury rekreacyjnej i turystycznej, w których złożono 19 wniosków. Ogłosiliśmy także 4 konkursy grantowe z zakresu

kultywowania lokalnych tradycji, aktywizacji i integracji lokalnych społeczności, wzmacniania potencjału organizacji pozarządowych, a także rozwoju miejsc aktywności ruchowej, w których złożono 60 wniosków na projekty grantowe.

Stowarzyszenie „Razem na wyżyny” zrealizowało także dwa projekty współpracy: ZONAR „Wielkie granie i odkrywanie – Zasoby Obszaru Naszym Atrybutem Rozwoju” oraz ODDO „Od dziedzictwa do bogactwa”. Ten ostatni został wyróżniony w ogólnopolskim konkursie na projekty współpracy organizowanym przez Krajową Sieć Obszarów Wiejskich, w kategorii: kapitał społeczny, dziedzictwo lokalne.

W kończącym się roku 2020, pomimo wielu trudności związanych z sytuacją

epidemiologiczną spowodowaną COVID-19, nie zwolniliśmy tempa i zgodnie z Harmonogramem ogłaszania konkursów przeprowadziliśmy 7 naborów wniosków. Aż 5 z nich dotyczyło wspierania przedsiębiorczości na obszarze naszego działania, poprzez tworzenie nowych firm i rozwój już istniejących przedsiębiorstw.

Działalność LGD „Razem na wyżyny” to także liczne działania aktywizujące i integrujące mieszkańców naszego obszaru. Wśród nich jest projekt „Sieciowanie organizacji pozarządowych”, w ramach którego odbędą się wizyty studyjne dla osób działających w organizacjach, stowarzyszeniach, kołach itp. Kolejny projekt p.n. „BIZnet – nauka przedsiębiorczości z wykorzystaniem internetowej gry ekonomicznej” jest skierowany do młodzieży szkolnej i ma za zadanie przyczynić się do rozwijania postaw przedsiębiorczych poprzez organizację warsztatów oraz konkursu gry ekonomicznej polegającej na utworzeniu i rozwijaniu własnego przedsiębiorstwa. Jest to innowacyjna metoda nauki przedsiębiorczości z wykorzystaniem elektronicznych branżowych symulacji biznesowych. W przyszłym roku rusza realizacja tych projektów.

Informacje o bieżących działaniach i podejmowanych inicjatywach publikowane są na naszej stronie internetowej www.razemnawyzyny.pl oraz profilu na Facebooku. Serdecznie zapraszamy do ich śledzenia!

Program
Rozwoju
Obszarów
Wiejskich
na lata 2014-2020

Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: „Europa inwestująca w obszary wiejskie”
Instytucja zarządzająca PROW 2014-2020 – Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

„Artykuł opracowany przez Stowarzyszenie „Razem na wyżyny”.

Zadanie współfinansowane ze środków Unii Europejskiej w ramach działania 19 „Wspieranie dla rozwoju lokalnego w ramach inicjatywy LEADER” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020.

Ministerstwo
Kultury
i Dziedzictwa
Narodowego.

NARODOWE
CENTRUM
KULTURY

Dofinansowano ze środków
Narodowego Centrum Kultury
w ramach programu
„Kultura w sieci”

WIRTUALNE ARCHIWUM SPOŁECZNE ZIEMI KŁOMNICKIEJ

<https://archiwumspoleczne.klomnice.pl>

2021 SŁODKI KALENDARZ

styczeń

PN	WT	ŚR	CZ	PT	SO	N
				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	31

luty

PN	WT	ŚR	CZ	PT	SO	N
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28

marzec

PN	WT	ŚR	CZ	PT	SO	N
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31				

kwiecień

PN	WT	ŚR	CZ	PT	SO	N
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30		

maj

PN	WT	ŚR	CZ	PT	SO	N
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24/31	25	26	27	28	29	30

czerwiec

PN	WT	ŚR	CZ	PT	SO	N
	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30				

OSTRODZKI KALENDARZ

lipiec

PN	WT	ŚR	CZ	PT	SO	N
		1	2	3	4	
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30	31	

sierpień

PN	WT	ŚR	CZ	PT	SO	N
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23/30	24/31	25	26	27	28	29

wrzesień

PN	WT	ŚR	CZ	PT	SO	N
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30			

październik

PN	WT	ŚR	CZ	PT	SO	N
				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	31

listopad

PN	WT	ŚR	CZ	PT	SO	N
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30					

grudzień

PN	WT	ŚR	CZ	PT	SO	N
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30	31		

25 LAT NA SCENIE KŁOMNICKICH PŁOMYCZKÓW

Joanna Woch-Muszyńska

Taniec i śpiew od lat nieustannie przyciąga zarówno chętnych, by tę sztukę zgłębiać, jak i widzów, którzy chętnie oglądają artystyczne występy. Kłomnice upodobały sobie krzewienie tańca i śpiewu, na wzór minionej epoki, a więc ludowe przyspiewki i skoczne tańce. Już 40 lat temu powstał Zespół Śpiewaczy „Klepisko” przeznaczony dla dorosłych artystów.

Dziecięcy Ludowy Zespół Pieśni i Tańca „Kłomnickie Płomyczki” w zamyśle miał być młodszą i roztąńczoną wersją „Klepiska”. Z biegiem czasu oba zespoły „żyły swoim życiem” przynosząc Kłomnicom wiele powodów do dumy, liczne sukcesy na krajową i międzynarodową skalę. Fenomenem „Płomyczków” był ogromny zapal dzieci, profesjonalni instruktorzy oraz zaangażowanie rodziców i pracowników GOK. Taniec i śpiew to wyłożona praca, długie wyczerpujące treningi, występy wymagające skupienia i koordynacji wielu czynników, mimo to sztuka ta otworzyła dzieciom drogę do większej pewności siebie, ambicji, zwiedzania przeróżnych miast i krajów, poznawania ludzi i kultur z różnych zakątków świata. Wszystko to złożyło się na wspaniały kolektyw, który przez ćwierć wieku podbijał serca, gdziekolwiek by się nie pojawił.

Z początkiem lat '90 nasz kraj zaczął się podnosić z komunistycznego ucisku, z każdym rokiem widać było coraz więcej społecznych inicjatyw, czy to w branży gospodarczej czy kulturalnej. W pobliskim nam Myszkowie, już 1990r. powstał zespół ludowy „Jurajskie Igraszki” i to on był inspiracją i wsparciem dla założycieli kłomnickiego zespołu. Ówczesny dyrektor Gminnego Ośrodka Kultury w Kłomnicach – pan Leszek Janik wraz z panem Mieczysławem Tkaczem - kierownikiem ludowego zespołu śpiewaczego „Klepisko”, w roku 1994r. rozpoczęli pracę nad stworzeniem dziecięcego zespołu folklorystycznego. W wiejskich realiach nie było wiele takich inicjatyw, więc na przesłuchania zgłosiło się mnóstwo kandydatów. Działacze GOK Kłomnice wraz z wybraną na instruktora zespołu tancerką ZPiT „Śląsk” – panią Aleksandrą Gawlik, przesłuchali ponad setkę dzieci. Wybrano około sześćdziesięcioro utalentowanych dzieci i sformowano dwie grupy taneczne zespołu – młodszą i starszą. Tak narodził się Dziecięcy Ludowy Zespół

Pieśni i Tańca „Kłomnickie Płomyczki”, swą nazwę biorąc od lokalnie występującego na łąkach kwiatu zwanego płomykiem.

„Płomyczki” ambitnie podeszły do pracy. Taniec i śpiew szybko zagościł w ich sercach, co można było z łatwością obserwować na scenie. Szybko pojawiły się barwne folklorystyczne stroje, a wraz z nimi pierwsze poważne ponadlokalne występy. Do tańców częstochowskich i krakowskich szybko dołączyła niezwykle popularna suita beskidzka oraz suita lubelska, jeszcze później suita rzeszowska itd. Początkowo dzieci swoim tańcem i śpiewem uatrakcyjniały wydarzenia w obrębie dawnego województwa częstochowskiego, bez kompleksów brały też udział w telewizyjnych potyczkach pomiędzy podobnymi do nich zespołami. Wszędzie gdzie się zjawiali były owacje i sukcesy. Zwieńczeniem pierwszych lat pracy był wyjazd zagraniczny do Czech i Grecji. Nie były to jednak zwykłe wakacje, dzieci intensywnie koncertowały w przeróżnych miejscowościach. Było to niezwykle doświadczenie, które mocno motywowało do jeszcze cięższej pracy. Dzieci były rzadnie ciągle to nowych wyzwań, których nie brakowało dzięki wyłożonej pracy pracowników GOK Kłomnice oraz Komitetowi Rodzicielskiemu. Podczas tras koncertowych rola mam zaangażowanych w pracę zespołu była bardzo istotna, gdyż wraz z instruktorką panią Aleksandrą Gawlik pełniły funkcje garderobianych, makijażystek, nie rzadko też menadżera. Dzięki temu zaangażowaniu każdej ze stron dalszy rozwój, sukcesy i udział w międzynarodowych wydarzeniach był możliwy.

Na przełomie wieków DzLZPiT „Kłomnickie Płomyczki” był już rozpoznawany, miał wyrobioną renomę. Dodatkowo z inicjatywy lokalnych władz rozpoczęto ciekawy cykliczny projekt, międzynarodowych spotkań folklorystycznych pn. „Z daleka i blisko”, które odbywać się miały

w pobliskich gminach, gdzie tak jak w Kłomnicach funkcjonowały zespoły folklorystyczne. Pomysł w tamtym czasie był bardzo trafiony, popularność folkloru i popyt na tego rodzaju koncerty były duże. Coroczny festiwal „Z Daleka i Bliska” pozwolił „Kłomnickim Płomyczkom” jeszcze szerzej rozwinąć skrzydła. Gościli zaprzyjaźnione zespoły, poznawali też zagranicznych gości przybyłych do lokalnych sąsiadów. Spotkania te więc były prawdziwym sztosem, ucztą dla ludowej kultury z całego świata oraz doskonałym sposobem na nawiązanie ciekawych kontaktów.

Początek nowego wieku to dla dzieci i młodzieży z zespołu czas tras koncertowych, festiwali czy przeglądów krajowych i międzynarodowych. Młodzi tancerze poza licznymi występami w kraju mieli okazję, w ciągu zaledwie kilku lat, objechać ze swoimi występami liczne europejskie kraje tj.: Niemcy, Węgry, Estonię, Ukrainę, Włochy, Czechy, Czarnogórę, Grecję, Bułgarię, Chorwację. W drugiej połowie dekady zespół kontynuował intensywnie występy na lokalnych, krajowych i zagranicznych estradach. Zmieniał się skład zespołu, gdyż młodzież odchodziła do szkół wyższych w innych miastach, niektórzy zakładali rodziny. Na ich miejsce przychodzili nowi i dzięki wytężonemu treningowi dochodzili do podobnych umiejętności, jak ich starsi koledzy. Dzięki temu procesowi pasmo sukcesów wydłużało się, wydawało się, że tej maszyny nie sposób zatrzymać.

Znaczący w historii Zespołu był jubileuszowy rok 2014. Wiele długoletnich członków opuściło zespół, wymienili ich nowi młodzi, zmienił się także Komitet Rodzicielski oraz instruktor – został nim Piotr Ozga, a w 2018r. Maria Pospieszalska (wówczas Szczyrkowska). Zespół znacznie się odmłodził, pani Maria zaczynała pracę z praktycznie nowym składem.

Mimo, iż popyt na folklor zmienił się znacząco w ciągu ostatnich 25 lat, „Kłomnickie Płomyczki” nadal tańczą i śpiewają. Dzięki kolejnym instruktorom – pasjonatom ludowości, tańca i muzyki zespół wciąż nie traci zapału. Skoczne melodie błyskawicznie wpadają w ucho, nogi rwą się do tańca. Kto poznał ten wyjątkowy klimat, dobrze wie że ciężko mu nie ulec. Piękne, dopracowane w każdym szczególe stroje, które zdobią dosłownie od stóp do głów, charakterystyczne czerwone usta układające się w szeroki uśmiech, długie warkoczce dopełniające folkowy image. Dodatkowo rodzinna atmosfera, która jest nieuchronna, gdy dzieli się pasją. Po ćwierci wieku, która minęła odклад wpadnięto na pomysł by założyć zespół, realia zmieniły się znacznie. W tej chwili można mówić wręcz o przesycie przeróżnych form aktywności dla dzieci i młodzieży. Gdyby mając czystą kartę ktoś dziś wpadł na pomysł, by założyć zespół ludowy, pewnie nie mógłby marzyć o takim sukcesie jak na przełomie stuleci odniósł „Płomyczki”. Dlatego mając bogate doświadczenie, wspomnienia, kontakty, pełnych pasji instruktorów, zaplecze techniczne, przychylność osób decyzyjnych a przede wszystkim chętnych do tańca młodych ludzi, warto wciąż krzewić tradycję, jaka bez wątpienia jest w Kłomnicach – taniec i śpiew ludowy.

WSPOMNIENIE O DR WIESŁAWIE BALAS

Jan F. Milc

Jest rzeczą naturalną, że każdy z nas musi odejść z tego świata do krainy wiecznego spoczynku. Mimo tej świadomości każda śmierć powoduje smutek i żal. Daje też powód do refleksji i zadumy nad przeszłością.

Niewątpliwie każdy z mieszkańców naszej gminy zetknął się w swoim życiu z dr Wiesławą Balas. Była to osoba niezwykle energiczna i konsekwentna w swoim postępowaniu. Te cechy charakteru pozwoliły jej zdobyć dyplom lekarza na Akademii Medycznej w Łodzi w 1959 roku. Od tego momentu jak mawiała „spełniała swoje marzenia o niesieniu pomocy ludziom”. Swoją pomoc niosła nie tylko jako lekarz ciała, ale często także ducha.

„Początki nie były łatwe. – wspominała w jednym z wywiadów w roku Jubileuszu 50-lecia pracy lekarskiej – Brakowało wszystkiego. Największym utrapieniem dla lekarza na wsi był brak właściwych pomieszczeń do przyjmowania i badania chorych. Kiepska komunikacja, a właściwie jej brak utrudniał dotarcie do chorych w domu. O prywatnym samochodzie można było tylko pomarzyć, przydział na pierwszy samochód otrzymałam dopiero w 1971 roku! Toteż przez wiele lat wożono mnie furmankami, bez względu

na porę roku, dnia i pogodę. Ale co tam... Nie warto mówić o smutnych sprawach”.

Zdarzało się dość często, że pokrywała koszty lekarstw i innych specyfików niezbędnych choremu. Nie wyobrażała sobie, aby można było być dobrym lekarzem bez społecznikowskiej pasji.

W 1973 roku wystąpiła z inicjatywą budowy nowego ośrodka zdrowia. Obiekt po wielu wspólnych zabiegach Pani doktor oraz władz lokalnych został oddany do użytku w 1979 roku i służy społeczeństwu do dziś.

Wielka wiedza, świetna pamięć i niezwykła empatia to cechy, które charakteryzowały Panią doktor. Była też osobą ciekawą świata i ludzi, żywo interesowała się życiem swoich pacjentów. Często wizyty w jej gabinecie przekształcały się w miłe, krótkie pogawędki. Podczas jednej z ostatnich moich wizyt Pani doktor zapytała czy pamiętam jak leczyła mi, jako 12-latkowi zapalenie płuc. Oczywiście, że pamiętam, choć minęło od tego momentu niemal 60 lat. Tylko,

skąd Pani doktor to pamiętała, na tysiące rozmaitych porad... Sądzę, że takich rozmówek były setki, a może tysiące... Taka właśnie była NASZA Pani doktor Wiesława Balas. I choć życie jej nie rozpieszczało, uparcie dążyła do wyznaczonego celu, jakim było leczenie ludzi. Czyniła to przez ponad 60 lat. Zmarła po ciężkiej chorobie 23 listopada 2020 r, w wieku 86 lat.

Niech to krótkie wspomnienie będzie wyrazem naszej wdzięczności dla Pani doktor za jej wielką pracę i poświęcenie jakie wkładała w leczenie nas wszystkich razem i każdego z osobna.

Cześć Jej Pamięci!

ODSZEDŁ ZDZISŁAW BURZYŃSKI

Piotr Juszczak

W dniu 14 sierpnia 2020 roku w wieku 78 lat zmarł Zdzisław Burzyński, działacz pierwszej Solidarności, internowany przez władze komunistyczne w okresie stanu wojennego. Zdzisław Burzyński był pierwszym po 1989 roku przewodniczącym Rady Gminy Kłomnice wybranym w wolnych wyborach samorządowych.

Najważniejszą kartą życia Pana Zdzisława była Solidarność. Był współzałożycielem w 1980 roku NSZZ „Solidarność” w PKP Wagonowni Częstochowa – Raków, a także członkiem Komitetu Założycielskiego Komisji Oddziałowej w Wagonowni Częstochowa – Raków. W 1981 roku został zastępcą przewodniczącego Komitetu Założycielskiego Dyrekcji Rejonowej Kolei Państwowej w Częstochowie oraz członkiem Komitetu Założycielskiego Śląskiej Dyrekcji Okręgowej Kolei Państwowej w Katowicach. W kwietniu 1981 roku został wybrany delegatem na I Walny Zjazd Delegatów Regionu Częstochowa, podczas którego wybrany został członkiem Zarządu Regionu. Staje się również współzałożycielem Konfederacji Niepodległej Polski w Częstochowie oraz szefem okręgu częstochowskiego Konfederacji.

W dniu wybuchu Stanu Wojennego 13 grudnia 1981 roku zostaje internowany przez władze komunistyczne. Zwolniony został

w kwietniu 1982 roku i następnie ponownie zatrzymany 8 maja, przetrzymywany tym razem w obozie Nowy Łupków, z którego został zwolniony w czerwcu tego samego roku. W latach 1982 – 1989 pan Zdzisław Burzyński zaangażowany był działalność konspiracyjną zdelegalizowanej przez władze komunistyczne Solidarności.

W latach 1989 – 1990 został współzałożycielem i przewodniczącym Komitetu Obywatelskiego „Solidarność” w Kłomnicach. Wybrany przez mieszkańców w pierwszych wolnych wyborach samorządowych w 1990 roku został radnym oraz pierwszym Przewodniczącym Rady Gminy Kłomnice po 1989 roku. W latach 1990-1994 reprezentował Gminę Kłomnice w Sejmiku Województwa Częstochowskiego.

Za swą działalność został uhonorowany w 2010 roku Krzyżem „Semper Fidelis”, odznaczeniem Związku Solidarności Polskich

Kombatantów, ustanowione przez Solidarność dla uhonorowania osób aktywnych w okresie stanu wojennego oraz aktywnych w procesie odzyskiwania niepodległości w 1989 roku. W 2012 roku został odznaczony Krzyżem Wolności i Solidarności polskim państwowym odznaczeniem cywilnym, nadawanym działaczom opozycji wobec dyktatury komunistycznej w PRL. W marcu 2018 roku Prezydent RP Andrzej Duda w dowód uznania za zasługi odznaczył Zdzisława Burzyńskiego Krzyżem Oficerskim Orderu Odrodzenia Polski, jednym z najważniejszych polskich odznaczeń cywilnych.

Uroczystości pogrzebowe odbyły się 19 sierpnia w Kościele parafialnym pw. Św. Floriana w Rzerzyczach.

III TURNIEJ OLDBOY KŁOMNICE

Andrzej Jurczyk

5 września odbył się III turniej Oldboy Kłomnice oraz dziesięciolecie istnienia drużyny Oldboy Kłomnice.

W tym roku stawilo się sześć drużyn. Były to dwie drużyny z Gidle, dwie drużyny z Kłomnic, po jednej z Widzowa i Kietlina. Każdy z meczów był bardzo zacięty. Ostateczna klasyfikacja była następująca: 1 miejsce Gidle, 2 miejsce Kłomnice, 3 Kietlin, 4 Kłomnice, 5 Widzów, 6 Gidle.

Królem strzelców został Stanisław Nocuń (Gidle), a bramkarzem turnieju Andrzej Jurczyk. Poziom rozgrywek był bardzo wyrównany. Cała impreza zakończyła się rodzinnym piknikiem.

Chciałbym serdecznie podziękować wszystkim osobom, które zaangażowały się w organizację naszego turnieju. Byli to: Wójt Piotr Juszczyk (za zakup nowych strojów), Adam Worwąg za pomoc w zorganizowaniu turnieju, Tomaszowi Drab (Evita) za ufundowanie pucharów. Serdeczne podziękowanie również dla Agnieszki Franc i Klaudii Wiśniewskiej za coroczną pomoc w organizowaniu turnieju oraz dla Daniela Fidlera. Do zobaczenia za rok.

OBIETNICA ZUCHA 2020

Katarzyna Cieśla

7 października 2020r. we Mstowie zuchy z 7 GZ „Roztańczone Świetliki” wspólnie z zuchami 5 GZ „Przyjaciele Pana Kleksa” z Jaskrowa złożyły uroczystą Obietnicę Zuchową. To wielkie dla każdego zucha wydarzenie zostało przygotowane przez Drużynowe wymienionych wyżej Gromad Zuchowych: Drużynową 5 GZ „Przyjaciele Pana Kleksa” z Jaskrowa dh. Grażynę Jaksender oraz pwd. Katarzynę Cieślę- Drużynową 7 GZ „Roztańczone Świetliki” z Kłomnic.

W uroczystości oprócz wzruszonych rodziców zuchów wzięli udział zaproszeni goście: Komendant Hufca Częstochowa – hm. Wojciech Śliwowski, Komendant Szczepu „Skala” – phm. Tomasz Derda, członkini Komendy Hufca Częstochowa, Namiestniczka Zuchowa- pwd. Paulina Jasińska, Instruktor ZHP – hm. Bogdan Giza, Dyrektor SP w Kłomnicach – Agnieszka Rataj oraz Dyrektor ZSP w Jaskrowie – Robert Knysak.

Zuchenki: Michalina Mstowska i Zuzanna Będkowska oraz Zuch Mikołaj Najduch i Zuch Sebastian Kurzelewski złożyli Obietnicę Zucha,

otrzymali Znaczkę Zucha i tym samym stali się Pełnoprawnymi Członkami Związku Harcerstwa Polskiego!

Zuchenki: Maja Kozak, Łucja Zasępa, Ania Borkowska i Lena Figler zdobyły pierwszą gwiazdkę*

Zuch Michał Gała zdobył drugą gwiazdkę**

Zuch Stanisław Misiewicz, Szymon Kozak, Mateusz Żyła, Sebastian Góra oraz Wiktor Małek zdobyli trzecią gwiazdkę*** i tym samym zakończyli okres zuchowania. Życzymy Im powodzenia na dalszym harcerskim szlaku!!!

Zuchy! Czuj!

DZIEŃ PIECZONEGO ZIEMNIAKA W PRZEDSZKOLU W RZEKACH WIELKICH

Magdalena Głowczyńska

„Dziś do ogniska ziemniaki wrzucamy i do wesolej zabawy wszystkich zapraszamy”

W piękny wrześniowy dzień dzieci z grup „Pszczółki”, „Skrzaty” i „Żabki” postanowiły wraz ze swoimi wychowawczyniami uczcić „Święto Pieczonego Ziemniaka”. Jest to czas rozpoczynający złotą polską jesień, a więc czas zbiorów plonów z pól, działek i ogrodów. Piękna pogoda zainspirowała nas do wywołania radości ze wspólnej zabawy oraz udziału w konkursach, których bohaterem jest... ziemniak.

Przedszkolaki na początek zapoznały się z „Bajką o Ziemniaku”, z której w prosty sposób dowiedziały się skąd on pochodzi. Przyswoiły sobie również wiele ciekawostek i informacji na temat ziemniaka. W tym dniu dzieci jadły różnorodne potrawy z ziemniaków przygotowane przez nasze wspaniałe panie kucharki min. sałatkę ziemniaczaną, zupę kartoflaną czy kotleciki ziemniaczane.

Nauczycielki natomiast zorganizowały różnego rodzaju zabawy w ogrodzie przedszkolnym, a ponieważ ziemniak był głównym bohaterem dnia to jemu były podporządkowane zabawy

i konkursy, w których dzieci z twarzami pełnymi uśmiechów brały udział.

Był więc ziemniaczany korowód, zabawa „gorący ziemniak”, układanie ziemniaczanej buźki. Przedszkolaki poszukiwały również ziemniaków ukrytych w trawie, rzucały ziemniakiem do celu, wykonywały slalom z ziemniakiem na łyżce. Były też zabawy ze śpiewem, a na koniec dzieci wykonywały prace plastyczne zarówno w tradycyjnej formie na papierze oraz polegające na stempowaniu ziemniakami na folii.

Uwieńczeniem wspaniałej zabawy była uczta z pieczonych ziemniaków. Pobyt na świeżym powietrzu zrobił swoje, gdyż apetyt dopisywał wszystkim zebranym. Pieczone ziemniaki z ogniska smakowały jak z najlepszej kuchni świata.

Mamy nadzieję, że wspólnie spędzony czas przyniósł wszystkim wiele radości i dostarczył pozytywnych wrażeń. Ten jesienny dzień pachnący pieczonym ziemniakiem na pewno wszyscy będą długo pamiętać.

PODSUMOWANIE ROKU 2020

W ODDZIALE REGIONALNYM PZERII W KŁOMNICACH

Ryszard Całus

Rok 2020 rozpoczął się dla naszych członków pomyślnie. 06.01.2020 odbyło się spotkanie opłatkowo-noworoczne, na którym stawili się zaproszeni goście, ksiądz proboszcz. Po części oficjalnej bawiliśmy się przy muzyce na żywo i dobrym jedzeniu.

W lutym byliśmy w kinie w Częstochowie na dwóch filmach. Ostatnie spotkanie odbyło się 06 marca z okazji Dnia Kobiet. Przebiegało w bardzo miłej atmosferze pełnej serdeczności i radości. Występowały dzieci z Przedszkola w Kłomnicach pod kierunkiem Pani Renaty Mizery i jej asystentki Pani Anety Rychlewskiej. Wiersze pełne humoru i układy taneczne nagrodzone były gromkimi brawami. Życzenia dla Pań z okazji Święta Kobiet złożyli:

- Poseł na Sejm RP Pani Lidia Burzyńska
- Z-ca Starosty Powiatu Częstochowskiego Pan Jan Miarzyński
- Wójt Gminy Kłomnice Pan Piotr Juszczyk
- Przewodniczący Oddziału Rejonowego kolega Ryszard Całus

Życzenia były pełne serdeczności i szczerości. Paniom wręczono kwiaty, upominki i słodycze. Były podziękowania od Przewodniczącego dla Pana Wójta i Pana Adama Worwągę- Kierownika Referatu Rozwoju i Promocji Gminy Kłomnice oraz pracowników referatu za wytypowanie i złożenie wniosku do Starostwa Powiatu o przyznanie

Statuetki Starosty Powiatu Częstochowskiego „Za zasługi dla Powiatu”. Przewodniczący złożył podziękowania na ręce Pana Jana Miarzyńskiego dla kapituły tego honorowego wyróżnienia za wysoką ocenę jego osoby, gdyż była wśród nominowanych. Wielką niespodzianką było ufundowanie statuetki przez Panią Poseł Lidię Burzyńską za pracę na rzecz związku dla Przewodniczącego O.R. i wręczenie jej na spotkaniu. Dziękując za wyróżnienie w postaci wręczonej statuetki jak i nominacji do Statuetki Starosty Powiatu Częstochowskiego Przewodniczący O.R. podkreślił, że jest to zasługa przede wszystkim wielu członków Związku Emerytów, tych którzy dobrze życzą całemu Związkowi i wspierają go, oraz dzięki ciężkiej pracy całego zarządu. Na zakończenie spotkania odbyło się losowanie dowolnie wybranej wycieczki za 1 złoty. Szczęście uśmiechnęło się do koleżanki Stanisławy Politańskiej z Rzerzycz.

Po tym miłym spotkaniu nastąpiła przerwa związana z obostrzeniami pandemicznymi do czerwca 2020 roku. Z pewnymi obawami w dniach 13.06-27.06.2020 odbył się turnus rehabilitacyjny w Iwoniczu-Zdrój. Każdy z uczestników stosował się do zastrzonych zaleceń Sanepidu. Wszyscy wrócili zadowoleni z zabiegów, pobytu i co najważniejsze pełni zdrowia.

Otworzyliśmy się na dalszą działalność. Kolejno odpoczywaliśmy na 10-dniowych turnusach wypoczynkowych:

- w Szczawnicy- 06.07-16.07.2020
- w Darłównu- 08.08-18.08.2020
- w Świnoujściu- 01.09-11.09.2020

Zwieńczeniem okresu letniego był wyjazd do Chorwacji w dniach 11-20.09.2020.

Wypoczywaliśmy w Bańskiej Vodzie a mieszkaliśmy w hotelu „Horizont”. Warunki, wyżywienie oraz obsługa do pozazdroszczania. Piękna pogoda i wycieczki organizowane przez biuro turystyczne były dopełnieniem tego co dobre i piękne. Zwiedziliśmy miasta Trogir, Dubrownik, Szybenik, Makarską, Zadar. Byliśmy pod wodospadami rzeki Krka. Zwiedziliśmy park narodowy „Biokovo” oraz Górę św. Jerzego. Dla tych, którzy nie korzystali z wycieczek wystarczyło tylko przejść przez drogę i znaleźć się na plaży i korzystać z kąpeli morskich i słonecznych. Kto nie przepadał za słoną wodą mógł korzystać z kąpeli w basenach hotelowych. Ocena uczestników wyjazdu była jednomyślna-było pięknie i gdzie pojedziemy w przyszłym roku?

W dniu 30 lipca 2020 odbyło się posiedzenie Zarządu Oddziału Rejonowego, na którym podsumowano działalność za pierwsze półrocze 2020 roku. W dyskusji omawiano sprawy które dotyczą naszych członków, pojawiających się problemów. Zostały również podjęte dwie uchwały, za przyjęciem głosowali wszyscy członkowie Zarządu: Uchwała nr 1. Zatwierdzenie wydatków budżetowych za I półrocze i sprawozdanie z działalności Zarządu

Uchwała nr 2. Przy organizacji turnusów wypoczynkowych ustala się stałą opłatę obciążającą uczestników w postaci opłaty za koszt pobytu oraz przejazdu. Uchwała obowiązuje od 01.01.2021 roku.

W planie pracy Zarządu O.R. na rok 2021 postanowiono zorganizować następujące turnusy wypoczynkowe dla członków Związku

1. Niechorze- 09-19 maja 2021
2. Zakopane- 02-12 czerwca 2021
3. Iwonicz-Zdrój- 26 czerwca-9 lipca 2021 (turnus rehabilitacyjny)
4. Szczawnica- 16-26 lipca 2021
5. Darłówno- 08-18 sierpnia 2021

Wyżej wymienione terminy zostały uzgodnione z właścicielami ośrodków. Trwają rozmowy z organizacją turnusu w Świnoujściu oraz Biurem Turystycznym „Vita SUN” w sprawie dalszej współpracy. O ustaleniach będziemy informować na bieżąco na stronie internetowej UG w zakładce Seniorzy oraz na tablicach ogłoszeń.

W związku z kończącym się Rokiem i zbliżającymi się Świętami Bożego Narodzenia w imieniu Zarządu i Komisji Rewizyjnej Oddziału Rejonowego w Kłomnicach składamy najlepsze życzenia- naszym członkom i sympatykom, władzom Urzędu Gminy, Redakcji Gazety Kłomnickiej oraz wszystkim organizacjom działającym na terenie naszej gminy. W tym niełatwym czasie dla nas wszystkich życzymy Wam zdrowia, wytrwałości i przetrwania złych chwil, wzajemnego zrozumienia i miłych Świąt spędzonych w gronie najbliższych a w Nowym Roku 2021 aby plany i marzenia Wam się spełniły a dobry Bóg miał wszystkich w swej opiece.

WESOŁE JEST ŻYCIE STARUSZKA

Renata Surlej-Krawiec

Klub Seniora „Młodzi Duchem” w Konarach należy do klubu z wachlarzem działań: cyklicznych, spotkań z ciekawymi ludźmi, specjalistami, rekreacyjno-rozrywkowych, okolicznościowych, wyjazdowych itp. Trudno opisać je w okresie działalności od lutego do chwili obecnej.

Zapraszam do zapoznania się na Facebooku, lub na naszej stronie: GOPS/zakładka aktywne konary/klub seniora.

Podróżując po ziemi śląskiej dnia 28 września, nie sposób nie zatrzymać swoich oczu i nie popatrzeć z zachwytem na najwyższe wzniesienie w Masywie Chełmskim, jakim jest Góra św. Anny (407,6 m n.p.m.). Góra Świętej Anny to nazwa miejscowości, leży w powiecie krapkowskim, gmina - Gogolin / znana z pieśni ludowej „Poszła Karolinka do Gogolina”.

Zwiedzaliśmy po mszy św. Sanktuarium na Górze Świętej Anny. Jest wyjątkowe, należy do najbardziej znanych w świecie. Święta Anna jest Babcią Jezusa, matką Maryji. O historii opowiadał nam przewodnik ksiądz parafialny. Mimo deszczu oglądaliśmy (z oddali) Grotę Lurdzką, Kalwarię. W miejscowości tej znajduje się Pomnik Czynu Powstańczego autorstwa Xawerego Dunikowskiego oraz amfiteatr.

Odwiedziliśmy Kamień Śląski. Pierwszą rezydencją w Kamieniu Śląskim był gród rycerski rodu Odrowążów w XII wieku. W 1184 roku urodził się tu Jacek Odrowąż, dominikanin i misjonarz kanonizowany w XVI wieku. Stąd trwający tu po dziś dzień kult tego

świętego i liczne pielgrzymki przybywające do Kamienia. Odrastaurowany pałac wygląda doskonale, zwiedza się go przyjemnie i dowiadujemy się wiele historycznych szczegółów. Odwiedziliśmy Kaplicę Św. Jacka Odrowąża, zawierając mu nasze intencje Seniorów

W Parku Miniatur w Olszowej obejrzelśmy osiemnaście miniatur najładniejszych bazylik i katedr katolickich. Są to cenne obiekty sakralne w Polsce i na świecie, wykonane w skali 1:25. Największa z nich ma wysokość aż 6,4 metra. Wrażenie zrobił na nas pięknie utrzymany ogród, który liczy 20 tys. metrów kwadratowych. Budynki z kamienia doskonale odnowione stanowią wyjątkowy klimat i wzbudzają podziw turystów. Obiekty przed laty należały do stadniny koni założonej przez hrabiego Grafa Renarda. W poczuciu radości z udziału w wycieczce o charakterze religijnym i historycznym jeszcze bardziej satysfakcjonuje nas fakt, że dzięki Projektowi z EFS nasz Klub Seniora „Młodzi Duchem” w Konarach realizuje sensowną i bezpieczną oraz kreatywną działalność wyjazdową. W grupie naszych Seniorów jest siła! Jeszcze tylko parę wiosen. Jeszcze parę przygód z losem...

NARODOWE CZYTANIE „BALLADYNY”

Joanna Wójcik, Dorota Majchrzak

5 września w całej Polsce odbyła się IX edycja jednego z najważniejszych ogólnopolskich wydarzeń czytelniczych - Narodowego Czytania. W tym roku lekturą zaproponowaną przez Prezydenta RP była „Balladyna” Juliusza Słowackiego.

IX edycja Narodowego Czytania pod patronatem Pary Prezydenckiej została zorganizowana na terenie Gminy Kłomnice przez Gminną Bibliotekę Publiczną w Kłomnicach oraz Szkołę Podstawową im. B. Prusa w Garnku. W tym roku, ze względu na panującą pandemię koronawirusa, Narodowe Czytanie odbyło się w plenerze - na placu przed budynkiem Szkoły Podstawowej im. B. Prusa w Garnku. O wyborze miejsca Narodowego Czytania zdecydował fakt, iż filia Gminnej Biblioteki Publicznej zostaje przeniesiona do budynku tej placówki.

Do wspólnego głośnego czytania zostali zaproszeni przedstawiciele lokalnego środowiska: Zastępca Wójta Gminy Kłomnice - Pan Adam Śliwakowski, Radna Powiatu Częstochowskiego - Pani Elżbieta Łągiewka, Pani Małgorzata Smolarczyk, Pani Oliwia Politańska, Pani Katarzyna Ryś, Pani Teresa Pluta, Pani Anna Pietras - nauczycielka Szkoły Podstawowej im. H. Sienkiewicza w Rzerzyczach, Pani Sabina Wróbel, Pani Halina Zając, Pani Anna Bugała, oraz uczniowie i uczennice klasy VIII Szkoły Podstawowej im. B. Prusa w Garnku: Filip Fresel, Krystian Kołodziejczyk, Maja Radziejewska, Zofia Cieślak i Klaudia Ślęzak.

Interpretacje lektorów poprzedziło wystąpienie Pani Aleksandry Ryś - studentki filologii polskiej, która wprowadziła uczestników Narodowego Czytania w problematykę „Balladyny” i przybliżyła twórczość Juliusza Słowackiego.

Uczestnicy wydarzenia mieli możliwość stemplowania własnych egzemplarzy „Balladyny” okolicznościową pieczęcią otrzymaną z Kancelarii Prezydenta, obejrzenia różnych wydań „Balladyny”, które zostały wyeksponowane na stoliku, a także skorzystać ze słodkiego poczęstunku, jakim był okolicznościowy tort z malinami, przygotowany przez Panią Teresę Plutę.

Tegoroczna akcja przebiegła przy przepięknej słonecznej pogodzie, publiczność z zainteresowaniem wysłuchiwała żywego słowa, a poszczególne interpretacje uwydatniły piękno literatury polskiej.

W 81 ROCZNICĘ NAPAŚCI HITLEROWSKICH NIEMIEC NA POLSKĘ „RYCERSCY” NIEMIECCY ŻOŁNIERZE

Tadeusz Juszczyk

Artykuł ten poświęcam rodzinom barbarzyńsko pomordowanych cywilów już w pierwszych dniach II Wojny Światowej

W osiemdziesiątą pierwszą rocznicę wybuchu II Wojny Światowej i barbarzyńskiego zbombardowania w dniu 2 września 1939r. cywilnej ludności małej miejscowości Kłomnice, w której nie znajdowały się żadne instalacje wojskowe, nie było jednostek wojskowych, był tylko tłum uchodźców; całych rodzin, starców, mężczyzn, kobiet i dzieci, którzy uciekali przed totalną wojną, wywołaną chorą ideologią niemieckich nazistów, których pierwszą ofiarą padł naród polski opuszczony przez sojuszników Francję i Anglię. Na grobach zamordowanych uchodźców i mieszkańców Kłomnic władze Gminy Kłomnice w osobach Adam Śliwakowski – Zastępca Wójta Gminy Kłomnice i Bożena Lara – Sekretarz Gminy Kłomnice złożyli kwiaty, czcząc (jak co roku niewinnie przelaną polską krew).

W dniu 2 września 1939r. w godzinach przedpołudniowych główną ulicą Kłomnic z rejonów przygranicznych objętych działaniami wojennymi uciekała na wschód, zgodnie z dyrektywą rządu polskiego, całymi rodzinami ludność cywilna. Największe tłumy uciekinierów zgromadziły się w centrum Kłomnic tj. w okolicy skrzyżowania ulic Częstochowskiej, Zdrowskiej i Sądowej, w miejscu obecnego Domu Kultury znajdowała się karczma żydowska, a po drugiej stronie ulicy Częstochowskiej restauracja Pana Różyckiego i w okolicach kościoła pw. Św. Marcina. Zgodnie z rozkazem Adolfa Hitlera lotnictwo niemieckie od pierwszych godzin wojny dokonywało barbarzyńskich nalotów na cele cywilne np. Wieluń i uchodźców celem sterroryzowania ludności i wywołania paniki.

Nalot na Kłomnice rozpoczął się od ulicy Częstochowskiej gdzie zbombardowane miały być domy, należące do Traczyków, Krajewskich, Wochów, które ocalały tylko dlatego, że bomby spadły po drugiej stronie ulicy poza domy Państwa Wincków, Rajtarów, Grzywaczów i Kyrzczów pozostawiając po sobie olbrzymie leje, uszkodzone dachy wszystkich okolicznych domów, powybijane szyby w oknach, częściowo uszkodzone ściany.

Na centrum Kłomnic w największą ludzką masę „rycerscy” niemieccy piloci zrzucili około 40 bomb burzących, doprowadzając do masakry. Niemieccy piloci celowali też w kościół pw. Św. Marcina wokół którego zgromadził się tłum uchodźców, lecz bomby nie wyrządziły nikomu krzywdy choć spadły w bliskiej odległości od kościoła, na łąki poza stawy. Zgodnie z relacją żyjącego wówczas Pana Różyckiego,

któremu zbombardowano skrzydło domu od ulicy Zdrowskiej i który cudem ocalał, trupy ludzkie mniej zmasakrowane, które rodziny ocalałe z bombardowania rozpoznały, układane były na tzw. pasterniku przy ulicy Sądowej. Część rodzin zabierała je na wozy i wracała w swoje rodzinne strony kilkanaście kilometrów od Kłomnic, celem pochowania zabitych w rodzinnych stronach, gdyż ich ucieczka skończyła się w Kłomnicach. Zabici rozpoznani przez rodziny zostali pochowani także na cmentarzu w Kłomnicach w zbiorowej mogile np. cała rodzina Batorków – uciekinierów i Krzemińskich – którzy zginęli w zbombardowanym rodzinnym domu w Kłomnicach. W tym samym zbiorowym grobie pochowano dużą ilość zmasakrowanych szczątków ludzkich, które wisiały na okolicznych drzewach, drutach linii telefonicznej, porzrzucanych na ulicy Częstochowskiej i Zdrowskiej, które na wozy zbierane były widłami. Szczątki tych uchodźców zostały pochowane w tej zbiorowej mogile jako nieznani, gdyż nikt nie był w stanie ustalić ich tożsamości oraz ilu było zabitych.

W tej zbiorowej mogile spoczywają też ofiary tego barbarzyńskiego nalotu znane z imienia i nazwiska:

- Batorek Franciszka – 46 lat
- Batorek Romuald – 14 lat
- Batorek Ryszard – 12 lat
- Batorek Helena – 27 lat
- Batorek Benicjusz – 5 lat
- Krzemiński Wawrzyniec – 63 lat
- Krzemiński Jan – 26 lat
- Krzemińska Zofia – 16 lat
- Maria Rachwał – 43 lat

W osobnych grobach obok zbiorowej mogiły zostali pochowani zabici w nalocie przez swoje rodziny:

- Gonera Michał – 22 lata
- Matuszczak Michał – 37 lat
- Siąkowska Bronisława – 43 lata
- Siąkowska Krystyna – 17 lat
- Czarnecka Irena lat 16 ranna w nalocie 2.09.1939 zmarła 20.XI.1939r.
- Gała Stefan – zastrzelony w wieku 35 lat, w dniu 2.09.1939r. przez żołnierzy wkraczającego do Kłomnic Wehrmachtu, przed swoją posesją na ulicy Bartkowieckiej.

Dantejskie sceny zbrodniczych barbarzyńskich bombardowań dokonanych przez lotników niemieckich w dniu 2 września 1939r. dopełnili wjeżdżający od Zdrowej do Kłomnic żołnierze Wehrmachtu, którzy po ciężkich

stratach niemieckiej IV dywizji pancerniej, jaką ponieśli w dniu 1.09.1939r. w bitwie pod Mokłą zadanych przez Wołyńską Brygadę Kawalerii brawurowo walczącą i dowodzoną przez pułkownika dypl. Juliusza Filipowicza oraz pociąg pancerny „Śmiały”, szukali rewanżu i zemsty na ludności cywilnej i ostrzelali ze swoich wozów pancernych pociskami zapalającymi całą obecną ulicę Zdrowską wtedy tzw. Purolniki, paląc wszystkie zabudowania zlokalizowane przy tej ulicy.

GLORIA VICTIS pomordowanym!!!

Wieczna hańba mordercom – lotnikom i żołnierzom niemieckim!!!

HOLD ZAMORDOWANYM

Michał Łągiewka

14 września, jak co roku, reprezentacje gminy Kłomnice i gminy Rędziny złożyły kwiaty pod tablicą pamiątkową znajdującą się w lesie w Michałowie Rudnickim.

W miejscu tym pochowani byli mieszkańcy Rudnik i okolic zamordowani przez hitlerowców 11 września 1942 roku. Życie odebrano im przez powieszenie, a ich ciała wisiały na szubienicach usytuowanych wzdłuż tracji kolejowej jeszcze kilka dni, aby zastraszyć miejscową ludność, jak i podróżujących. Przed samą egzekucją zebrano wszystkich okolicznych mieszkańców, aby byli świadkami kaźni. Ciała zostały następnie pochowane w lesie, w miejscu, gdzie stoi tablica. Ślady pochówku zostały zatarte, ale miejscowi mieszkańcy natychmiast oznaczyli to miejsce i dbali, żeby pamięć o tej zbrodni nie poszła w niepamięć. Zaraz po wojnie ciała zamordowanych przeniesione zostały na cmentarz w Rędzinach. Ważne, aby pamięć o tych wydarzeniach, jak i ofiarach tamtych tragicznych czasów przetrwała.

UROK STARYCH FOTOGRAFII (46).

KŁOMNICKA PIELGRZYMKA NA JASNĄ GÓRĘ W 1956 R.

Krzysztof Wójcik

W tym numerze „Gazety Kłomnickiej” chciałbym przedstawić fotografie wykonane w roku 1956 podczas pielgrzymki zorganizowanej przez kłomnicką parafię św. Marcina. Rok 1956 jest pamiętny dla naszej najnowszej historii.

Do śmierci Stalina w 1953 r. narastały w Polsce napięcia i w końcu doszło do tragicznych wydarzeń, które w naszej świadomości są pamiętane jako „Poznański czerwiec 1956”. Wtedy to doszedł do władzy Władysław Gomułka i jako Pierwszy sekretarz PZPR sprawował władzę aż do następnej tragedii narodowej w roku 1970. Wtedy jednak zaczęła się tak zwana „odwilż” również w sferze kontaktów władz komunistycznych z kościołem katolickim.

Organizowana w sierpniu pielgrzymka, „kompania” jak ją u nas nazywano, była jednym z pierwszych objawów owej odwilży. W tamtych czasach „Kompania” parafialna na Jasną Górę była wielkim wydarzeniem. Samo wyjście pielgrzymów i ich powrót na trzeci dzień było demonstracją wiary ale też i kultury. Nasza „kompania” wyróżniała się udziałem dziewcząt i kobiet wystrojonych w stroje ludowe, sztandarami, oraz udziałem orkiestry dętej która grała religijną muzykę zwłaszcza przy wejściu do Częstochowy. Z opowieści moich rodziców i dziadków słyszałem, że wylegały wtedy tłumy mieszkańców miasta aby zobaczyć ową

paradę pielgrzymkową. Przedstawione zdjęcia zostały wykonane 26 sierpnia 1956 r. i zostały mi udostępnione przez rodzinę pani Jadwigi Kaczorowskiej. Kolekcja zdjęć z tej pielgrzymki jest oczywiście większa i obejmuje pozowane ujęcia grup pielgrzymów, widoki wałów jasno-górskich z rusztowaniami ołtarza, jak również zdjęcia pamiątkowe z atelier fotograficznych w Częstochowie. Na zdjęciach zbiorowych zobaczyć można, że pielgrzymom na Jasnej Górze towarzyszył ówczesny ksiądz proboszcz Jan Masalski i wikariusze.

Na koniec dziękuję wszystkim czytelnikom za słowa uznania, za informacje i dzielenie się swoimi zbiorami oraz zachęcam do kontaktu na adres krzysztofwojcik15@gmail.com. Poszukuję od dawna zdjęć niektórych obiektów w Kłomnicach i okolicy, np. starego dworu w Kłomnicach, starej kaplicy w Zawadzie, itp. Chętnie przedstawiłbym też stare zdjęcia owej fabryki w Rzekach, z czasów jej świetności. Z góry dziękuję i jednocześnie zachęcam do poszukiwań!

WIRTUALNE ARCHIWUM SPOŁECZNE

Robert Kępa

Wirtualne Archiwum Społeczne Ziemi Kłomnickiej, to pierwsze tego typu przedsięwzięcie mające na celu promocję dziedzictwa historycznego i kulturowego naszego terenu. Na realizację tego zadania Fundacja im. Edwarda, Jana, Józefiny Reszków otrzymała wsparcie Narodowego Centrum Kultury w ramach rządowego programu Kultura w sieci.

Wirtualne Archiwum Społecznego Ziemi Kłomnickiej obejmuje zbiór archiwaliów dotyczących historii Ziemi Kłomnickiej, w tym zdjęcia, dokumenty itp. dotyczące działalności harcerskiej okresu międzywojennego, czasów II wojny światowej, życia mieszkańców w okresie międzywojennym, życia parafii początków XX wieku, działalności organizacji społecznych okresu międzywojennego, historii artystycznej i życia prywatnego rodzeństwa śpiewaków operowych Edwarda, Jana, Józefiny Reszków. Autorem pomysłu powstania Archiwum jest Krzysztof Wójcik, autor publikacji historycznych, propagator kultury i historii Ziemi Kłomnickiej, nauczyciel i działacz społeczny. To dzięki jego wieloletniemu wysiłkowi udało się odnaleźć i zgromadzić

ogromną ilość archiwaliów, w tym zdjęć i dokumentów opisujących dzieje naszej małej ojczyzny. Dzięki życzliwości wójta Gminy Kłomnice Piotra Juszczyka, który umożliwił wykorzystanie w nazwie strony internetowej gminnej domeny klo.mnice.pl oraz wsparciu finansowemu Narodowego Centrum Kultury powstało Archiwum, dzięki któremu pamiątki związane z Ziemią Kłomnicką ujrzały światło dzienne i od dziś będą pomocą dla osób przybliżających nasze dzieje, znakomitą pomocą dla nauczycieli w pracy dydaktycznej i inspiracją dla uczniów.

Ważnym elementem Archiwum są zapisy audio/video prezentujące nagrania koncertów symfoniczno-oratoryjnych w wykonaniu częstochowskich Zespołów Szkół Muzycznych

w Częstochowie, Akademii Muzycznej w Łodzi oraz Filharmonii Częstochowskiej prezentowanych w okresie 2007-2018 w kościele w Garnku w rocznicę śmierci Edwarda Reszke.

W Wirtualnym Archiwum Społecznym Ziemi Kłomnickiej znajdują państwo najważniejsze publikacje książkowe dotyczące lokalnej kultury i historii w tym: „Śladami Reszków” Krzysztofa Wójcika, album „Na Szlaku Reszków”, „Wychowawcy patriotów – monografia harcerstwa Ziemi Kłomnickiej w 90. rocznicę powstania pierwszej drużyny” Krzysztofa Wójcika, „Spektakle obrzędowe” Janiny Goldy oraz broszura „Bogu chwałę, ludziom na pożytek. 100 lat Ochotniczej Straży Pożarnej Karczewice-Garnek”.

Wirtualnym Archiwum Społecznym Ziemi Kłomnickiej znajduje się pod adresem internetowym: www.archiwumspoleczne.klomnice.pl i jest przedsięwzięciem otwartym, mającym na celu wciąż się rozszerzać o nowe zdjęcia, dokumenty i archiwalia. Zapraszamy do współpracy, przesyłania archiwalnych zdjęć i ciekawych nagrań dokumentujących dorobek historyczny i kulturowy Ziemi Kłomnickiej.

REŻYSERIA I OPRACOWANIE DŹWIĘKOWE
DAWID CHYBALSKI

Teatr
DRATWA

MUZYKA
WALDEMAR OSSOWSKI

TEATR DRATWA
PRZEDSTAWIA

PAN BAJ

SŁUCHOWISKO

DOWIEDZ SIĘ WIĘCEJ NA
facebook.com/teatdratwa

WYKUP DOSTĘP NA

kup **bilecik**.pl

WDOWA
MARTA GONERA

MATYLDA
LENA DUMIN

PAN BAJ
DAWID CHYBALSKI

CYGANKA
MAGDA KULESZA

KWIACIARKA
OLIWIA KARCZEWSKA

GOSPODYNI
ZUZANNA DUMIN